

MAPA SEVERNÍ OBLOHY – ŘÍJEN 2011

1. 10. ve 23.00 SELČ
15. 10. ve 22.00 SELČ
30. 10. ve 21.00 SELČ

Platí na celém území ČR

PLANETY

Merkur – nepozorovatelný

Venuše – za soumraku velmi nízko nad JZ

Mars – na ranní obloze v souhvězdí Raka a Lva

Jupiter – viditelný celou noc v souhvězdí Berana

Saturn – koncem měsíce ráno nízko nad východem

Uran – celou noc v souhvězdí Ryb

Neptun – celou noc kromě jitra v souhvězdí Vodnáře

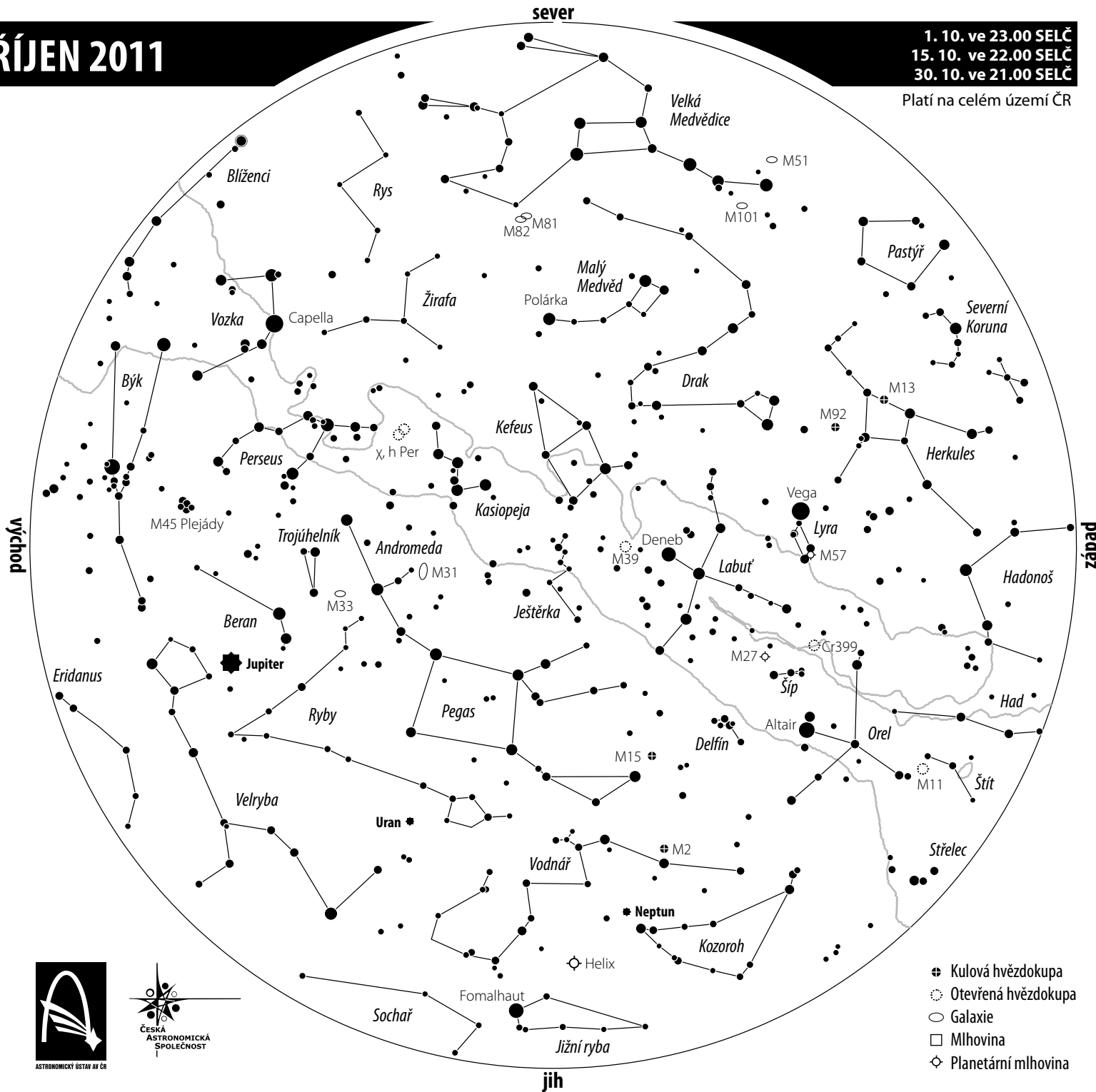
ZAJÍMAVOSTI NA OBLOZE

1. a 2. Mars prochází otevřenou hvězdokupou Jesličky (M44)
4. Měsíc v první čtvrti (13.15 UT)
8. Maximum meteorického roje Drakonid – v letošním roce lze očekávat zvýšenou aktivitu roje, dle některých předpovědí v okamžiku maxima frekvence až 600 meteorů za hodinu!
12. Měsíc v úplňku (2.06 UT)
12. Měsíc v apogeu (nejdále od Země – 406 434 km)
13. Měsíc v konjunkci s Jupiterem (18 UT)
13. Saturn v konjunkci se Sluncem (21 UT) – přesouvá se na ranní oblohu
20. Měsíc v poslední čtvrti (3.30 UT)
21. Maximum meteorického roje Orionid, frekvence asi 20 meteorů za hodinu
26. Měsíc v novu (19.56 UT)
26. Měsíc v perigeu (nejblíže Zemi – 357 052 km)
28. Měsíc u Venuše a Merkuru – za soumraku nízko nad JZ
29. Jupiter v opozici se Sluncem (2 UT), ideální podmínky pro pozorování největší planety Sluneční soustavy (-2,9 mag)
30. konec platnosti středoevropského letního času

Všechny časové údaje uvedeny ve Světovém čase (UT).

Středoevropský letní čas (SELČ) = UT+2 h

Aktuální mapky na následující měsíc naleznete volně ke stažení vždy na počátku měsíce na www.astro.cz a www.udalosti.astronomy.cz

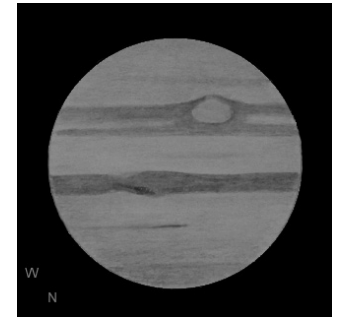

MAPA SEVERNÍ OBLOHY – VHODNÉ OBJEKTY PRO AMATÉRSKÁ POZOROVÁNÍ – ŘÍJEN 2010

Na noční obloze můžeme pozorovat i bez drahého vybavení mnoho zajímavých objektů. První podmínkou je ale kvalitní tmavá obloha bez světelného znečištění, která se dnes bohužel vyskytuje již velmi vzácně. Na městské obloze spatříme pouze nejjasnější hvězdy a hodnotně pozorovat můžeme jenom Měsíc a planety. Pokud chceme nahlédnout do vzdálenějších končin naší galaxie či za její hranice, musíme se vydat daleko za město, do míst bez veřejného osvětlení a jiných rušivých zdrojů světla. Na opravdu tmavé obloze spatříme bez dalekohledu stovky hvězd, stříbrný pás Mléčné dráhy a mnoho objektů vzdáleného vesmíru. Skvělým pomocníkem pro první toulky po hvězdách nám může být triedr – binokulární dalekohled s relativně malým zvětšením a velkým zorným polem, který nám odhalí desítky zajímavých objektů.

Jedním z nich je stále kometa **C/2009 P1 Garradd**, která se pohybuje souhvězdím Herkula a je dobře pozorovatelná malým dalekohledem na večerní obloze. Podrobné vyhledávací mapky aktuálně viditelných komet si můžete stáhnout např. na webu www.kommet.cz.

Říjen je ideální pro pozorování největší planety Sluneční soustavy – **Jupiteru**. Již malý triedr ukáže čtyři největší měsíce, které objevil Galileo svým primitivním dalekohledem – Io, Europe, Ganymede a Callisto. Pozici těchto satelitů můžete jednoduše identifikovat pomocí grafu ve spodní části stránky – otočte graf do svislé pozice a porovnejte s obrazem v dalekohledu (pozor na orientaci podle typu přístroje příp. použitého zenitového zrcátka). Dvojitá čára uprostřed představuje kotouček planety a "sinusoidy" dráhy jednotlivých měsíčků. Na ose jsou datумы pro celý měsíc říjen. Větší zvětšení ukáže na kotoučku planety spoustu podrobností – malým dalekohledem spatříme minimálně dva rovníkové pásy, větší přístroje rozliší další detaily. Jedním z nich je i známá velká rudá skvrna (GRS). Předpokladem je samozřejmě dobrý seeing. Tabulka níže uvádí časy (v UT) průchodů GRS centrálním poledníkem. GRS je pozorovatelná vždy cca 1 hod před a po tomto čase i když v současné době je poněkud méně výrazná než v minulých letech.

Kresba Jupiteru s GRS pomocí 10 cm refraktoru při zv. 180×

Průchody GRS v říjnu 2011

1. 10. 2011 0h53min, 1. 10. 2011 20h44min, 2. 10. 2011 6h40min, 3. 10. 2011 2h31min, 3. 10. 2011 12h26min, 3. 10. 2011 22h22min, 4. 10. 2011 18h13min, 5. 10. 2011 4h9min, 6. 10. 2011 0h0min, 6. 10. 2011 19h51min, 7. 10. 2011 5h47min, 8. 10. 2011 1h38min, 8. 10. 2011 21h29min, 10. 10. 2011 3h16min, 10. 10. 2011 23h7min, 11. 10. 2011 18h58min, 12. 10. 2011 4h54min, 13. 10. 2011 0h45min, 13. 10. 2011 20h36min, 14. 10. 2011 6h32min, 15. 10. 2011 2h23min, 15. 10. 2011 22h14min, 16. 10. 2011 18h5min, 17. 10. 2011 4h1min, 17. 10. 2011 23h52min, 18. 10. 2011 19h43min, 19. 10. 2011 5h39min, 20. 10. 2011 1h30min, 20. 10. 2011 21h21min, 22. 10. 2011 3h8min, 22. 10. 2011 22h59min, 23. 10. 2011 18h50min, 24. 10. 2011 4h46min, 25. 10. 2011 0h37min, 25. 10. 2011 20h28min, 26. 10. 2011 6h24min, 27. 10. 2011 2h15min, 27. 10. 2011 22h6min, 29. 10. 2011 3h53min, 29. 10. 2011 23h44min, 30. 10. 2011 19h35min (časy v UT)

